

LLLEVANT

DECENARI CATOLIC MALLORQUI

Any XII

Núm 434

ARTA Juliol 31 de 1928.

DEU I PATRIA

PREUS

Artà, i comarca any 4 Ptas.

A fora id 6 »

Extranger id 10 »

Cala-Ratjada en festa

BENEDICCIO DE L'IGLESIA NOVA

¡Qui l'ha vist i el veu al rioler llogaret que circonda l'hermosa cala oberta a l'orient! No som molt vell, i record encara quan únicament hi havia unes poques casetes de pescadors i mitja dotzena de cases modestes de gent desenfada que a l'estiu anaven a passar-hi una temporada, no sols per no sufrir els rigors de la calor, sinó més be per gosar de llibertat en el vestir que no tenien en la vila ni a la ciutat durant l'hivern.

¡Com ha au sentat! Avui a tota la ribera, desde una punta de la cala esmentada fins a la Pedruscada se toquen els xalets i casals, qualcún d'ells vertader palau, de senyors de tots els pobles de Mallorca i la majoria d'Artà que han format allà una de les colònies estivals de més importància de la nostra illa. S'hi han construïts hotels a la moderna i així d'estiu com a l'hivern, és una currua d'automòbils transportant-hi viatgers, de manera que's pot dir que casi no ve turista a Mallorca que no arribi a l'hermosa Cala-Ratjada, aont, tanta gent hi ha, que ja no se gosa la llibertat que dona la solitud, sino que hi ha que seguir-hi les modes i refinaments que guarda el senyoriu en les grans ciutats. I aquesta colònia tant po'ent, no tenia sinó la petita i senzilla capelleta que s'erigí a son temps primitiu pera'is pescadors, que avui era excèntrica i incapàs de contenir una quarta part de la gent que se presentava a cada una de les misses del estiu. Era convenient, precis, pensar en la construcció d'una nova per satisfer la necessitat que Cala-Ratjada sentia. Però per això era precis contar amb una ànima, això és, una persona profundament religiosa, que's sentís capàs del sacrifici de posar-se al davant i vencés totes quantes dificultats se presentassen. Aquesta ànima se trobà en les persones del devot capitalista artanenc D. Juan Vicens i la seua religiosa esposa D^a. Maria Esteve Blanes, els

quals, imposant-se tot el sacrifici que això suposa, demanant ajuda a un i altre, fent-hi interessar en l'obra a tots els estiuetsjans i sobretot posant-hi son constant treball i fortuna han vist realitat el seu somni i amb un temps curtíssim, menos de tres anys, han construïda una hermosa iglésia que se beneí el dia 25 d'aquest més.

L'església nova és d'estil romànic modern, d'una sola nau que té 28 metros de llargaria per 11-20 d'amplaria i 14-50 d'altura.

El retaule de l'altar major és de marbre com ho són també les belles figures obra del escultor Sr. Vila i són: Ntr^a. Sra. del Carme, Patrona dels mariners, St. Pere son patró i i Sant Juan.

La messa del altar és brillantíssima, també tota de marbre; el sagrari està baix d'un dosseret tot d'alabastre i als costats hi penjen dues llànties de ferro forjat. L'àbsis està esplendídament decorat pel pintor D. Andreu Pol. Mestre Colau Vives, picapedrer ha feta l'obra secundat pel mestre de la Seu Sr Parets, i la direcció artística de les obres és anada a càrrec del canonge M. I. S. D. Francesc Esteve.

Així el conjunt, com els detalls són admirables, com ho és també l'activitat amb que s'ha construïda.

Amb motiu de la benedició d'aquesta nova iglésia a la colònia estival de Cala-Ratjada, hi ha celebrada una festa que revestí gran solemnitat a la qual forem convidats pels qui n'han estat l'ànima, els esposos i benvolguts amics D. Juan Vicens i D^a. Maria Esteve Blanes. Circustàncies especials no'ns permeteren assistir hi però hem tenguda ocasió de recullir-ne les principals notes que aiximateix volem trametre als nostros llegidors per tractar-se d'una festa organísada per artanencs en una colònia de la nostra Comarca.

El dia 24, a les vuit del vespre, hi arribà el Bisbe Rdm. Dr. D. Gabriel Llompart al que acompanyava el M. I. Sr. D. Francesc Esteve, Canonge i el Capellà d'honor Rt. D. Josep Peyroló.

L'esperaven a l'entrada del llogaret entre moltíssim de públic les autoritats eglesiàstica, civil, militar i judicial de Capdepera, les dignitats eclesiàstiques que l'havien precedit, les persones de més visu de Cala Ratjada, de Capdepera i d'Artà i que havien vengudes o posta per assistir al acte i els noms de les quals no posam per no permetreu l'espai de que disponem.

A l'entrada s'hi havia aixecat un arc de murta i arboſser i al arribar sa Ilma. se tocà la «Marxa d'Infants» i el públic l'ovacionà llargament, mentres se'l saludava i besava tothom l'anell pastoral, dirigint-se tot seguit la Comatiba cap a la esglesieta vella, aont pregà i donada la benedició se'n anà a la senyorial casa de D. Juan Vicens aon s'hostatjava.

Durant el vespre hi hagué molta animació pels carrers fins altes hores de la nit.

El dia 25 a les deu del matí tengué lloc l'acte de la benedició de la esglesia nova que està dedicada a N^a. Senyora del Carme. La efectuà Sa Ilma. assistit dels Rectors de Capdepera, de la Concepció i de Bunyola Rts. Srs. Femenias, Ramis i Torrandell i els Rts. Srs. Melis, Amorós i Payroló, fent de mestre de cerimònies el Rt. D. Antoni Pou que ho és de la Seu.

Foren padrins de l'església D. Mateu Amorós i D^a. Aina de Arcos i D. Pere Amorós i D^a. Aina Moragues.

De la Verge del Carme: els nins Pilar Bianes i Bartomeu March.

De St. Juan Srt. Francesc Blanes i Srta Coloma Sureda.

De St. Pere Don Lluís Amorós i Srta. Aineta Moragues.

De l'altar: els nins Ineseta Blanes i Josep Francesc Sureda.

De la campana: els nins Antoni Blanes i Angela Genovard.

De les llànties: els nins Miquel Esteve Ferrer i Margalida Roselló Fu.

ter i de l'altre la nina Margalida Fuster Morey i el nin Fèlix Vives.

Quant tot estigué beneït se organitzà solemne processó per traslladar-hi desde l'església vella el Santíssim Sagrament que era duit davall dosser, i al arribar-hi fou exposat a l'altar major i començà tot seguit l'Ofici. El digué el Rector de Capdepera Rt. D. Guillem Femenias assistit pels Rts. Srs. D. Pere Amorós i D. Juan Melis, cantant-se la Missa «de Angelis» entre clergècia i poble i predicà eloqüentíssim sermó el Canonge Magistral M. I. S. D. Antoni Sancho. Presidia el nostre Prelat i al final se cantaren alguns himnes eucarístics.

Tota l'església estava adornada amb molt de gust i ben plena de gent. En la plasseta n'hi havia també.

Després de l'Ofici en la bella casa de D. Juan Vicens se serví exquisit i abundant refresc a tots els qui se presentaren a felicitar-lo així a ell com a sa senyora esposa. D^a. Maria Esteve amb motiu d'haver duit a felis terme en un temps relativament curt una obra tan bona, tan important per Cala-Ratjada i que per ell suïssa un entusiasme sens límits i sacrificis sens compte. En la mateixa casa hi dinaren el Sr. Bisbe, acompanyants i altres convidats.

Desde aqueixes columnes ens complavem en tributar-los l'aplaudiment més coral i l'enhorabona més afectuosa.

En record del malhaurat D. Juan Parera Sansó Pvre.

La família, amics i admiradors del malhaurat Mn. Juan Parera Sansó (a. c. s.) fundador que fou de la benemèrita revista de Sa Poola *Sa Marjal* han volgut cloure la publicació de la mateixa, que la mort li feu rompre inopinadament, amb un número extraordinari dedicat a sa piadosa memòria.

Es un número de bella presentació que du el retrat de l'incansable treballador per la bona causa, i vèries fotografies que recorden el seu pas per aqueixa terra.

L'avaloren les firmes de Mn. Antoni M^a. Alcover, Mn. Cosme Bancà, Josefina de S. Sant elia, Pere Domenge Pvre. G. Sureda de Armas, Mn. Bartomeu Bosch, Mn. Antoni Pons, Mn. Joan Aguiló. A més van articles varis de fetxes passades i reproducció de

«Lo que va dir la Premsa amb motiu de la seua mort», com també unes «Notes biogràfiques» de sacerdots i religiosos de Manacor anomenats «Parera»

Agraïm coralment a la Redacció l'exemplar que'ns ha enviat d'aqueix n^o. extraordinari que tant bellament ha editat en memòria del difunt, i que guardarem com a bella recordança del plorat amic, la vista del qual ens obligarà cada vegada a dedicar-li un *Requiem aeternam dona ei Domine et lux perpetua luceat ei*. R.I.P. A

De Son Servera

Trobant-mos de ple dins la temporada d'estiu, augmenta de dia en dia l'afluència d'estiuetjants en les nostres platges, sobre tot a Cala-Bona i Devant S'Hort aont d'iumenge 15 del corrent s'hi inaugura un reduït establiment de begudes i condimentació que està obert diàriament al públic.

Es propietat de D. Juan Servera Camps, el qual desitjant veure-hi construït alla una especie de poblet, ha posat a sa venta gran nombre de solaris, havent n'hi ja alguns de venuts.

Amb tal motiu se traslladaren al esmentat poble moltes persones d'aquesta vila i de St. Llorenç d'es Cardener d'aont, dit siga per avinentesa, cada dia hi compareixen un sens fi de carros replets de gent amb l'objecte de passar un dia vespre recreant-se vora la mar. No hi falta animació i bullici, com es pot suposar; ni tampoc la música que toca el capvespre fins a l'horabaixa en que la gent va regressant a Son Servera.

— Amb regular activitat segueixen les obres a l'Església nova. Actualment s'hi està construint dues capelles més.

MORTS. — Dia vuit, després de molt de temps de pena morí l'amo'n Juan Sureda (a) Siurell. També deixà d'existir dia deu, En Sebastià Bauzá (a) viudo Botó. a. c. s. tots dos.

(Corresponsal)

CANVI DE CARRECS EN LA T. O. R. FRANCISCANA

La T. O. R. de Mallorca ha celebrat Capítol a Palma i en ell s'acordà que ocupàs el càrrec de Provincial el M. Rt. P.

Miquel Vidal, de Custodi Provincial el M. Rt. P. Bartomeu Salvà, de Segretari Provincial el P. Fr. Francesc Company i definidors els Rts. P. Rafel Ginard Bauzá, P. Rafel Ginard Amorós, P. Juan A. García Viugut i el P. Fr. Bartomeu Verger.

Reunits novament aquests acordaren deixar reelegits els qu'eren superiors d'Artá, Lluçmayor, Palma, Inca i la Porciúncula i nomenar superior de Cura al P. Pccoví. Comissari de les Missions de Mèxic al P. Fr. Pau Puigcerver i Mestre de novicis a P. Fr. Bartomeu Verger.

RELLIGIOSES PARROQUIA

Diumenge dia 5 la Comunió general del Sagrat Cor de Jesús. Els dies següents les funcions que menciona el programa de festes.

CONVENT

Avui dia 31 comensen les Coranta Hores dedicades a N^a. Sra dels Angels les que acabaran el dia 2 a vespre. S'hi celebraran les funcions de costum. Prediquen el P. Domenge i el P. Garcia.

Diumenge qui vé se farà solemníssima festa amb motiu de la benedicció del retaule restaurat de la capella de les Animes. Vendrà a fer-la el nou Provincial el molt Rt. P. Miquel Vidal. Oficiarà el Rm. P. General Fr. Arnau Rigo i predicarà el Rt. P. Fr. Jaume Rosselló.

ACTE D'HONRADESA

Es un cas notable digne de publicar se en elogi de la persona de cor tan honrat i per exemple de tothom.

El jovenet Antoni Ferrer Pons (a) Sacristà la setmana passada va perdre una plagueta amb 300 ptes. en paper, dedins desde la camada del camí de Son Comporet fins a la carretera de Son Servera. La trobà la madona Margalida Sard Brunet germana de l'amo'n Miquel la qual se'n anà a les cases a demanar si sabien qui les podia haver perdudes. Quan En Sacristà se'n va

temer va tornar arrera i una cunyada d'ella el va cridar per veure si eren seves. La madona li entregà la plagueta amb tots els diners i se negà a rebre ni una propina.

L'interessat nos suplica públicament el cas que realça la honradesa d'aquesta dona i que públicament li expressa son agraïment.

DE CANOSTRA

EL CORREDOR MORANT

Amb pregó se convidà al veïndari per anar a presenciar l'arribada del Campió del pedestrisme el famós Josep Morant que havia d'arribar de Felanitx el diumenge dia 22 a la una del capvespre. Una gran gentada acudí a esperar-lo; el trajecte desde ca'l Canonge estava tot ocupat per la multitud. Efectivament cinc minuts abans de l'hora dita arribà i sense aturar-se i en mig de vives i aplaudiments pujà al Santuari de San Salvador i deposità un gran ram de flors als peus de la Verge nostra Patrona. El decapvespre al Parc d'atraccions se provà amb un cavall a coranta voltes dades a la pista. Hi acudí una numerósíssima concurrència qui pogué admirar la resistència del famós corredor.

MALALTS

Se troba bastant malalt del cap el conegut i popular forner En Francesc Mosca. Den li ajudi.

A CAUBET

Les nostres autoritats civil i judicial i el metge titular rebren invitacions per assistir al acte de col·locació de la primera pedra del Preventori Sanatori de Caubet en el terme de Bunyola que hi fa construir el capitalista D. Juan March Ordinas. Hi assistí d'Artà el metge D. Rafel Blanes Sancho.

NAIXEMENT

L'esposa de D. Andréu Ferrer Director d'aquest desenhari ha donat felisment a llum un robust nin que és estat batlrat amb el nom de Antoni.

DESGRACIES

El dissapte de Sant Jaume horabaixa a les voltes dels Pujols de la carretera de Capdepera els dos germans picapedrers Juan i Miquel Mola, venien amb bixicleta i se toparen amb un auto. El xófer se desorientà i ells també i En Juan se donà a la paret espenyant sa bixicleta i en Miquel topà al parafancs de darrera i fou escupit fent-se diferents peladures i cops encara que no són de gravetat.

—Tampé caigué d'una moto, el dia de Sant Jaume, En Josep Bisbal, escrivà, del Notari fent-se també cops a diferents parts i ha estat rençit durant alguns dies.

—Ahir fent feina al camí de l'Ermida se magullà una mà amb una pedra l'obrer Francesc Clarito.

CASAMENTS

Dissapte passat a Palma se casaren la Srta. Antonia Caselles amb En Josep Llabrés (a) Escolà, director del Chor San Salvador de la nostra vila.

—Avui dematí s'ha casat En Rafel Bernat (a) Pentalí amb Na Catalina Carrió (a) Venys.

Sia enhorabona i que puguin estar molts anys plegats.

—També la dopam per endavant al nostre subscriptor En Gabriel Tous (a) Jordi que, si Deu ho vol, se casarà demà dematí amb Na Isabel Esteva. Les desitjam inacabable lluna de mel.

MORTA

Dia 26, a misudia, va entregar l'ànima a Deu la mestressa Elianor Fuster esposa del forner mestre Josep Mosca, la qual feia molt de temps que se trobava malalta i a mitjà matí del mateix dia havia rebuts els Sants Sagraments. Acompanyam a sa família amb el sentiment i la vegem al cel.

BENVINGUT

Dia 21 regresse d'América aout hi ha passat 17 anys D. Francesc Picó (a) Salem. Sia benvegut.

DEL TEMPS

Estam en el fort de l'estiu i fa una calor fortíssima. La gent aprofita tots els dies de lleguda per anar a pendre banys.

PERSONATGES DE RELLEU

Fou aquí divendres dia 27 l'Exm. Sr. D. Sebastià Castedo, acompanyat de il·lustres personalitats que se hostetjaren a la senyorial casa de D. Rafel Blanes Tolosa i visitaren Cala Ratjada i l'Oratori de St Salvador de la situació del qual en feren grans elogis.

BEN ARRIBAT

El dia de St. Jaume arribà de Porto Rico el capitalista D. Miquel Esteva Blanes, (a) Sopa, natural de la nostra vila el qual ve a passar una temporada al costat de sos germans. Sia ben arribat.

MUSICA

El dia 27 a vespre, amb motiu de complir-se el segon aniversari de la obertura del café «Nuevo Club» d'en Miquel Morey durant la vetlada hi tocà adavant la banda local que dirigeix D. Antoni Gili.

INVITACIO

Oportunament varem rebre un molt escaient programa-invitió a les festes que Palma enguany dedica a la Beata Catalina Tomás. Du a la portada un antic gravat de la Beata Caralina i una bella poesia de Na Maria Antònia Salvà.

Agraim l'obsequi.

LLISTA DE SUSCRIPCIO

per l'homenatge al President de la Caixa Rural.

Suma i seguirà	568'50
D. Juan Pascual	10'00
R. D. Sebastià Lliteras	5'00
M. I. S. D. Francesc Esteve	25'00
Suma i seguirà	608'50

REGISTRE

MATRIMONIS

Dia 24 juliol— Bartomeu Torres Font (a) De Son Coll amb Juanaina Massanet Lliteres (a) Barriona.

Dia 31— Rafel Bernat Ferragut (a) Pentalí amb Na Catalina Carrió Ferrer (a) Venys.

MORTS

26— Elianor Fuster Fuster (a) Cayetana de 50 anys, casada, de tuberculosi pulmonar.

NAIXEMENTS

Dia 19— Maria Esteva Sulla fia d'Antoni i Josepa.

Gabriel Casellas Canyelles fíy de Julià Xoroy i Francisca.

23— Gabriel Carrió Esteva de Gabriel de Sa Creuveya i Juanaina Metlerana

25— Antoni Ferrer Sureda de Andreu i Magdalena.

25— Gabriel Sansó Sureda fíy de'n Jaume Castoreu i Maria de S. Serra

28 Maria Bisbal Espinosa fíy de Antoni Neyco i de Antonia Singunyola.

PROGRAMA

De les solemnes festes patronals

QUE CELEBRARA LA VILA D'ARTA ELS DIES 5, 6 I 7 D'AGOST EN HONOR A LA
TRANSFIGURACIÓ DEL SENYOR I LA NOSTRA PATRONA **LA MARE**
DE DEU DE SANT SALVADOR.

-DIA 5-

A les 9 i mitja del matí (hora oficial) se farà la capta pel poble amb assistència de la banda de música local i les típiques xeremies.

A les 6 i mitja del capvespre hi haurà cucanyes i altres jocs recreatius a la Plaza de la Constitució

A les 20 i mitja Completes solemnes a la Iglèsia parroquial.

A les 22 i mitja gran Revetla en el pati del Oratori de Sant Salvador, amenitzada per la expressada banda i les xeremies. En ella se amollarà un hermosíssim Castell de focs artificials de la acreditada casa Daniél Arnal de Palma.

-DIA 6-

A les 10 i mitja del matí acompanyada de l'Ajuntament al solemníssim Ofici que se celebrarà a la Parròquia, bans del qual el M. I. Sr. D. Francesc Esteve, Canonge de la Seu, farà la benedicció de la nova i rica endomassada. A l'Ofici ocuparà la Càtedra del Esperit Sant el Canonge M. I. Sr. D. Juan Quetglas i el Chor Sant Salvador cantarà la Missa. Acabat l'Ofici acompanyament amb banda i xeremies de l'Ajuntament a la Sala aont se farà l'acostumat refresc.

A les 13. Corregudes en el Cos amb els premis de costum.

A les 16. Corregudes de Cintes per cavalls en la Plassa del Conquistador.

A les 18. Solemnes Completes en l'Oratori de Sant Salvador i tot seguit el típic «Ball de la Cisterna» en la plasseta del mateix.

A les 22. Ball de pagès i concert per la banda de música en la Plassa del Conquistador.

-DIA 7-

A les 11. Ofici solemne al Oratori de S. Salvador en el que predicarà l'Orador sagrat de la nostra vila Rt. D. Andréu Casellas.

A les 18. Carreres de Cintes en bixicleta.

A les 21. Concert per la mateixa banda local, en la Plassa de la Constitució.